

Verslag Workshop Users' Group van 02/07/2015

Programma

Deel I	
Inleiding	Frank Vandenberghe
Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de Plenaire UG van 19 maart 2015 en van de WG Belgian Grid van 2 februari 2015	Isabelle Gerkens
Evaluatie bevoorradingszekerheid Winter 2015-2016 - Volumes van de strategische reserve	Frank Vandenberghe
Schaarste/Afschakelplan - Aanpassing van het wetgevend plan	Tomas Gunst
Omzetting van de Network Codes - Stand van zaken - Werkproces	David Zenner Patrik Buijs
Lancering van de 'Flow Based Market Coupling' - Eerste resultaten	Belpex (Yves Langer)

Koffiepauze

Deel II	
Tarieven 2016-2019 - Stand van zaken en feedback consultatie	David Zenner Bruno De Wachter

Lunch

Wijzigingen van de ARP- en toegangscontracten - Consultaties	Isabelle Gerkens
--	------------------

Deel III	
Capacity Remuneration Mechanism - Bijdrage Elia aan de consultatie van de CREG	David Zenner Bruno De Wachter
Voorstel tot herziening van de ledenlijst van de UG - Ontbinding van GABE	Frank Vandenberghe
Compensatie in natura voor de verliezen - Percentages 2016	Isabelle Gerkens

Afsluiting van de Workshop Users' Group

Aanwezig:

- C. Adams (FOD Energie)
- E. Antoons (BOP)
- J.-P. Bécret (uitgenodigd, voormalig GABE)
- P. Claes (FEBELIEC)
- D. Curvers (Cogen Vlaanderen)
- N. De Coster (ORES)
- B. De Wispelaere (FEBEG)
- A. Detollenaere (ODE-VWEA)
- F. Gerard (EDORA)
- A. Gillieaux (EFET)
- B. Gouverneur (Synergrid)
- J. Hensmans (FOD Energie)
- Y. Langer (Belpex)
- G. Meynkens (FEBELIEC)
- J. Mortier (FEBEG)
- P. Shell (BDRA)
- L. Vande Velde (BOP)

M. Van Bossuyt (FEBELIEC)
F. Van Gijzeghem (ODE)
P. Verlinden (FEBEG)
C. Wéra (INFRABEL)
H. Wyverkens (FEBEG)

F. Vandenberghe (Voorzitter), I. Gerkens, E. Spire, D. Zenner (Elia)
P. Buijs, B. De Wachter, T. Gunst, C-S. Thüngen (gedeeltelijk, Elia)

Verontschuldigd: W. Aertsens (INFRABEL)
J.-P. Boydens (Cogen Vlaanderen)
N. Laumont (EDORA)
M. Malbrancke (InterRegies)
J. Matthys-Donnadieu (Belpex)
H. Robaye (EFET)
B. Van der Spiegel (INFRABEL)

VERSLAG

Frank Vandenberghe wenst alle leden van de Users' Group welkom op deze speciale workshop waar diverse actuele onderwerpen aan bod zullen komen.

1. Goedkeuring van de verslagen van de vergadering van de Plenaire UG van 19 maart 2015 en van de WG Belgian Grid van 2 februari 2015

De verslagen worden goedgekeurd, rekening houdend met de per brief doorgegeven opmerkingen van GABE en InterRegies.

2. Evaluatie bevoorradingzekerheid - Volumes van de strategische reserve - Winter 2015-2016

De Voorzitter van de Users' Group stelt de situatie voor van het elektriciteitsnet en de evaluatie van de bevoorradingzekerheid voor de winter 2015-2016, meer specifiek de raming van de volumes van de strategische reserve (zie presentatie 'Situatie elektriciteitsnet Winter 2015-2016'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/FJFKIKONGJ.pdf).

Hij herhaalt dat Elia begin 2015 een volume van 3.500 MW heeft voorgesteld, berekend in het licht van de context eind 2014. Nu blijkt dat de situatie sindsdien in positieve richting is geëvolueerd en dat dit hoge volume van strategische reserve beperkt kan worden, dankzij het in de markt blijven van bepaalde productie-eenheden voor de komende winter (-800 MW), het incalculeren van de bijgewerkte consumptiepieken vastgesteld in 2014-15 en het schatten van het resultaat van de flexibiliteitsmaatregelen van de belasting (-600 MW). Nu moet de strategische reserve dus nog met 1.350 MW aangevuld worden ten opzichte van de offertes van strategische reserves van 805 MW. Als we uitgaan van een eventuele heropstart van Doel1, zullen de strategische reserves volledig ingevuld kunnen worden.

De Voorzitter van de Users' Group benadrukt dat de invoercapaciteit aan de Nederlands-Belgische grens verhoogd werd sinds de invoering van diverse maatregelen met TenneT (waaronder een 4e geïnstalleerde dwarsregeltransformator) en kan worden gewaarborgd tot 3.400 MW, in plaats van de eind 2014 geëvalueerde 2.750 MW. Opgemerkt dient te worden dat de invoercapaciteit op de grenzen in real time doorgaans veel hoger zal liggen, maar dat, gedurende enkele kritieke uren, het netto

invoersaldo voor België beperkt zou kunnen zijn tot 2.700 MW in de uitzonderlijke omstandigheden van een koudegolf.

De stromen vanuit het noorden zullen beter gecontroleerd kunnen worden door de serieschakeling van twee dwarsregeltransformatoren in de post van Zandvliet vanaf de winter van 2015-2016.

Op de vraag van een vertegenwoordiger van FEBEG waarop de schatting van 600 MW aan flexibiliteit van de belasting gebaseerd is, antwoordt Elia dat deze hypothese gebaseerd is op de metingen in de winter van vorig jaar en op simulaties. In dit opzicht heeft Elia een consultatie gehouden over de omvang van de flexibiliteit van de vraag om over nauwkeurigere gegevens te beschikken. De vertegenwoordiger van de FOD Energie bevestigt dat de administratie is uitgekomen op dezelfde waarden.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC vraagt welke waarden van invoercapaciteit op de grenzen precies gewaarborgd worden door Elia. De Voorzitter van de Users' Group herhaalt dat dit debat onlangs gevoerd werd in het federaal Parlement en dat het mechanisme van de strategische reserve een mechanisme van capaciteitsbeloning is dat de markt ondersteunt. De waarden van gewaarborgde invoercapaciteit moeten ook rekening houden met de regel N-1, zodat het volledige Europese systeem niet in gevaar wordt gebracht. Hij benadrukt dat de projecten Nemo en Alegro de invoercapaciteit op de grenzen zouden kunnen verhogen (+ 2.000 MW) indien de markten volgen en dat de overgang naar flow-based een invoercapaciteit tot 4.000 MW oplevert.

De Voorzitter van de Users' Group antwoordt ook aan de vertegenwoordiger van FEBELIEC dat de uitbouw van de infrastructuur een 'no regret'-oplossing met een beperkte sociale kostprijs is in vergelijking met de oplossing waarbij productiemiddelen die eventueel 'out of the money' zijn in dienst gehouden worden op de grensoverschrijdende CWE-markt.

Een vertegenwoordiger van FEBEG zegt dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen markt en invoer enerzijds en adequacy anderzijds. De 'social welfare' is gestegen dankzij de invoer, waardoor de rendabiliteitsuren van de Belgische centrales gedaald zijn en hun marginale kosten hoger liggen dan de forwardprijzen. De vertegenwoordiger van FEBELIEC zegt echter dat de energieprijs tegelijk gestegen is. Deze vertegenwoordiger van FEBEG legt uit dat de rendabiliteit van een investering of een centrale berekend wordt op basis van de forwardmarkt, terwijl de aankopen op deze markt geen rekening houden met extreme situaties en schaarste: de leveranciers weten immers niet hoe hun portefeuille of de reële invoercapaciteit er over zo'n lange tijd zal uitzien.

Tot besluit benadrukt de Voorzitter van de Users' Group dat, hoewel het risico van schaarste niet voor 100 % uitgesloten kan worden, de situatie duidelijk verbeterd is in vergelijking met eind 2014.

3. Schaarste/Afschakelplan - Aanpassing van het wetgevend kader

Elia stelt de aanpassing aan het wetgevend kader voor die de administratie (FOD Economie, DG Energie) heeft voorgesteld aan de minister in het kader van de schaarste en het afschakelplan (zie presentatie 'Schaarste en afschakelplan - Aanpassing van het wetgevend kader'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/L83KIFLSS3.pdf). De details van de aanpassingen zijn vertrouwelijk en zullen te gelegener tijd bekendgemaakt worden door de minister, maar Elia wil de Users' Group volledig transparant op de hoogte brengen van het bestaan van deze werkzaamheden.

Elia verduidelijkt dat de huidige context om aanpassingen vraagt, vooral het begrip prioritaire afname moet verduidelijkt worden. De aanpassingen die nu voorzien zijn in

het Federaal Technisch Reglement en het ministerieel besluit van 3 juni 2005 hebben uitsluitend betrekking op het thema schaarste - afschakelplan - reddingscode. Een vertegenwoordiger van FEBEG betreurt dat de marktspelers niet meedoen aan deze bespreking, want dit punt is essentieel om de evenwichtsposities op de markt te evalueren die ingenomen moeten worden door de ARP's.

Elia verduidelijkt dat de werkzaamheden verlopen onder toezicht van de Werkgroep 'Afschakelplan', voorgezeten door de directrice van de FOD Energie. De Voorzitter van de WG Belgian Grid zegt dat het onevenwicht van de perimeter van de ARP's bij schaarste beperkt zal zijn, ten minste gedeeltelijk, tijdens een afschakeling. De distributienetbeheerders zullen sterker betrokken zijn, want de effectieve afschakeling gebeurt post per post. De vertegenwoordiger van FEBEG verduidelijkt dat de marktspelers moeten weten wie al dan niet betrokken zal zijn bij het afschakelplan om de situatie en de risico's gekoppeld aan het onevenwicht zo goed mogelijk te kunnen inschatten.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC wil verduidelijken dat zijn federatie, die een groot aantal SEVESO-bedrijven telt, zich zeer nauw betrokken voelt bij dit ministerieel initiatief. Dit is voor de federatie een gemiste kans om ideeën en opmerkingen te geven aan de overheden. Over dit punt zegt de vertegenwoordiger van de FOD Energie dat de SEVESO-bedrijven binnen de nationale crisiscel vertegenwoordigd zijn en dat er rekening wordt gehouden met dit aspect. De crisiscellen hebben impactanalyses van de situatie uitgevoerd voor dit type van bedrijven, zodat ze daar rekening mee konden houden.

De vertegenwoordiger van FEBEG maakt vervolgens van de gelegenheid gebruik om te herinneren aan de impact van de gasonderbrekingen veroorzaakt door de elektrische afschakelingen. Dit punt is nu niet expliciet opgenomen in het afschakelplan, hoewel dit belangrijk is voor de veiligheid van de SEVESO-bedrijven en het gasnet. De leden van de crisiscellen moeten daar rekening mee houden. Volgens de Voorzitter van de Users' Group zou dit punt opgenomen moeten worden in de impactanalyses. Er zou trouwens ook rekening gehouden moeten worden met het ICH-statuut van de grote industriële bedrijven die het elektriciteitsnet op dit ogenblik helpen.

Voor dit specifieke punt benadrukt de Users' Group dat er zich, wat de SDR betreft, een enorm potentieel lijkt af te tekenen. Het beheer van de vraag lijkt een mooie toekomst tegemoet te gaan, afgezien van de behoeften van de strategische reserve, indien dit op de juiste manier benut kan worden. Zo zou het evenwicht van de markt en van het net versterkt worden en zouden de risico's van een afschakeling dalen.

4. Omzetting van de Network Codes - Stand van zaken - Werkproces

Elia geeft de Users' Group de stand van zaken van de besprekingen over de omzetting van de Europese netcodes en stelt voor om de toekomstige besprekingen te houden in een ad-hoc Experts Group omdat er veel complexe onderwerpen zijn die onderling verband houden (zie presentatie 'Transposition EU network codes: status & approach'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/PLHP5DDTQ2.pdf). Elia legt een lijst van onderwerpen voor die het prioritair vindt en een ontwerpagenda voor de komende maanden. Binnen enkele weken zullen er besprekingen van start gaan over concrete thema's om tot een consensus te komen over de technische inhoud alvorens, in een tweede fase, na te gaan hoe deze consensus en ideeën in de praktijk opgenomen kunnen worden in de reglementering en de contracten.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC vraagt hoe de autoriteiten (overheden en regulatoren op federaal en gewestelijk niveau) betrokken zullen worden bij het globale proces, eventueel zelfs binnen de Users' Group. Een vertegenwoordiger van FEBEG

benadrukt dat zijn federatie het ook belangrijk vindt om over een efficiënt proces te beschikken dat rekening houdt met alle standpunten.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid bevestigt dat dit aspect van de omzetting fundamenteel is en dat er contacten gelegd werden met de federale administratie om te verduidelijken hoe dit complexe proces beheerd zal worden. De vertegenwoordiger van de FOD Energie zegt dat de netcodes snel evolueren op Europees niveau en dat de eerste codes binnenkort goedgekeurd en gepubliceerd zullen worden. De Europese opvolging van deze codes gebeurt in nauw overleg tussen de federale administratie en de CREG.

Volgens de Voorzitter van de WG Belgian Grid zou het technisch reglement aangepast kunnen worden zodra we over een coherent geheel van voorstellen tot wijzigingen beschikken. In een gedetailleerd verslag over de besprekingen binnen de Experts Group en de Users' Group zullen alle standpunten samengevat worden, samen met de voorstellen tot wijzigingen ingediend door Elia bij de federale administratie en de CREG. Het is dan aan de federale administratie om te beslissen en de voorstellen tot wijzigingen aan het technisch reglement ter goedkeuring voor te leggen aan de minister. We zullen tegelijk ook puur Belgische wijzigingsonderwerpen kunnen voorstellen die niet voortvloeien uit de netcodes. Indien de gewestelijke technische reglementen gewijzigd moeten worden, benadrukt de vertegenwoordiger van de FOD Energie dat het comité ENOVER een rol zou kunnen spelen om zo veel mogelijk coherentie en overeenstemming te creëren tussen de omgezette teksten.

Een vertegenwoordiger van FEBEG heeft vragen bij het governance-model van de Experts Group, vooral met betrekking tot het secretariaat en het voorzitterschap van de werkzaamheden die Elia op zich zou nemen. Elia is immers rechtstreeks betrokken bij het omzettingsproces. De vertegenwoordiger van de FOD Energie geeft toe dat dit een relevante vraag is, maar dat noch de federale administratie, noch ENOVER deze activiteiten op zich kan nemen en de besprekingen binnen de sector kan leiden, terwijl de Users' Group het gepaste platform lijkt voor deze werkzaamheden. We zouden ook kunnen nadenken over de vertegenwoordiging van de regulatoren binnen deze Experts Group. De vertegenwoordiger van de FOD Energie herhaalt dat Elia, na afloop van het proces, voorstellen zal doen en dat alle geschilpunten die naar voren zijn gekomen in de Users' Group doorgegeven zullen worden aan de FOD Energie zodat die een volledig beeld heeft van ieders voorstellen over de besproken onderwerpen.

De Voorzitter van de Users' Group wil de leden van de Users' Group trouwens laten weten dat er een consensus bereikt werd over de netcode 'Forward Capacity Allocations': alle Belgische grenzen zullen beheerd worden met FTR-opties (of 'financial transmission rights') vanaf 2016. In dit opzicht vraagt de vertegenwoordiger van FEBELIEC of dit een impact zal hebben op het volume van de toegewezen capaciteit. De vertegenwoordiger van BELPEX zegt dat, indien de capaciteit op dezelfde wijze berekend wordt, dit de convergentie van de liquiditeit van de markt verbetert.

5. Lancering van de 'Flow Based Market Coupling' - Eerste resultaten

De vertegenwoordiger van BELPEX legt de eerste resultaten voor van de flow-based market coupling (zie presentatie 'First CWE Flow Based market coupling results'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/EXE72SRMFW.pdf). De resultaten sluiten aan bij de schattingen gemaakt in 'parallel run', hoewel de situaties niet precies dezelfde zijn. We stellen een convergentie van de prijzen vast dankzij een toegenomen gebruik van de netten en de optimalisatie van de marktposities inzake invoer en uitvoer. De grootste uitdaging blijft de verbetering van de totale convergentie van de prijzen, want de gedeeltelijke convergentie neemt af zodra er zich een congestie voordoet.

De vertegenwoordiger van BELPEX licht de volgende stappen toe in de ontwikkeling van de flow-based market coupling, namelijk de geleidelijke integratie van de Oostenrijkse hub, de verdere verbetering van het berekeningsproces van de flow-based parameters (betere coördinatie tussen de TNB's en duidelijkere overweging van bepaalde maatregelen) en een betere coördinatie van de beschikbare intraday-capaciteit op de CWE-grenzen. Op lange termijn zullen de berekeningen van de beschikbare intraday-capaciteit en de toewijzingen flow-based gebeuren, terwijl deze berekening nu in ATC gebeurt. De vertegenwoordiger van FEBELIEC vraagt om deze methode toe te lichten omdat de ATC-methode niet meer bestaat. De vertegenwoordiger van BELPEX verduidelijkt dat de ATC-waarden die momenteel beschikbaar zijn in intraday afgeleid zijn van de resterende capaciteit die voortvloeit uit de flow-based toewijzing. Deze waarden kunnen eventueel aangepast worden door de TNB's (bilateraal tussen de TNB's die in eerste instantie betrokken zijn, dit proces zou gecoördineerd moeten worden tussen alle TNB's CWE tegen de maand november 2015).

De vertegenwoordiger van BELPEX verduidelijkt ook dat bij schaarste, de invulling van de bestellingen aan vraagzijde tegen elke prijs prioriteit krijgt in het coupling-algoritme om de fenomenen van 'curtailment' zo veel mogelijk te vermijden. Bij een gelijktijdige schaarste op meerdere markten gebeurt de toewijzing zo dat de vragen tegen elke prijs van de verschillende markten naar verhouding ingevuld worden (mits de beschikbaarheid van de grensoverschrijdende capaciteit).

Op de vraag van een vertegenwoordiger van FEBEG antwoordt de vertegenwoordiger van BELPEX dat wanneer de prijzen € 3.000/MWh bereiken alle vragen tegen elke prijs niet noodzakelijk ingevuld worden. Daarom is BELPEX in dat geval actief op een tweede markt (het segment strategische reserve - ingevoerd in coördinatie met Elia) om het beschikbare volume van strategische reserve toe te wijzen aan de vragen die niet ingevuld werden in het kader van de market coupling. Er wordt ook herhaald dat het segment strategische reserve geactiveerd wordt na het couplingproces en dat de strategische reserves in dat geval enkel gebruikt worden om het fenomeen van afschakeling in België op te lossen.

De heer Bécrot, voormalig vertegenwoordiger van GABE, vraagt hoe de reële situatie van de injecties ten opzichte van de GSK wordt opgevolgd. De vertegenwoordiger van BELPEX bevestigt het bestaan van een dergelijk berekeningsproces van de capaciteit op elke hoogspanningslijn met een veiligheidsmarge. Er wordt rekening gehouden met de fysieke congesties en niet met de commerciële congesties. De heer Bécrot zegt dat er momenteel jammer genoeg geen rekening gehouden wordt met congesties buiten de markt van energieblokken. De Voorzitter van de Users' Group bevestigt dat dit een relevant probleem is dat sinds het begin van de werkzaamheden aan de flow-based werd vastgesteld. De WG EDM zal dit probleem opvolgen, net als de FRM (Flow Reliability Margins - de veiligheidsmarges opgenomen in de berekeningen). Een vertegenwoordiger van FEBEG benadrukt dat het model transparanter zou moeten zijn voor de marktspelers, vooral wat de capaciteitstoewijzing op lange termijn betreft, en dat er maatregelen gevonden zouden moeten worden.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC zegt dat dit heel positief verloopt, maar dat het aandeel zonder convergentie (60 % van de tijd) te hoog ligt. Bovendien is er meer intraday-volume nodig. Tot slot is er vanuit de markt en de consumenten een grote vraag naar transparantie over dit zeer complexe proces, dat voortdurend evolueert.

Elia licht tot slot toe welke impact de overgang naar flow-based heeft op de gegevens die gepubliceerd worden op de website van Elia. Diverse gegevens verdwijnen en er komen nieuwe concepten bij (zie presentatie <http://www.elia.be/~media/files/Elia/users-group/Flow-based-Elia-publications.pdf>). Elia zal de productfiches herzien en de webpagina's over dit onderwerp aanpassen in de

loop van de zomer met rechtstreekse links naar de entiteiten waarvan deze gegevens afkomstig zijn (bijvoorbeeld CASC, JAO, EMFIP...). Daarbij zal dubbele informatie vermeden worden.

6. Tarieven 2016-2019 - Stand van zaken en feedback raadpleging

Elia legt de resultaten voor van de consultatie over de beslissende elementen van de evoluties die overwogen worden voor de tariefperiode 2016-2019. Elia bedankt de leden van de Users' Group voor hun actieve medewerking en presenteert de manier waarop Elia daar rekening mee heeft gehouden in het tariefdossier dat op 30 juni officieel naar de CREG werd gestuurd (zie presentatie 'Consultation Tariff Proposal 2016-2019 - Results'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/GTGVF9ME22.pdf). Elia stelt voor om een mechanisme in te bouwen om de 10 hoogste pieken in de loop van de maand te corrigeren en dit toe te passen op de tarieven voor de jaarlijkse en maandelijkse pieken en de overschrijdingen van het ter beschikking gestelde vermogen. Elia stelt ook voor om de periode voor de jaarlijkse piek aan te passen en stelt nieuwe modaliteiten voor om het ter beschikking gestelde vermogen te beperken. Elia heeft ook zijn voorstel aangepast met betrekking tot het boetesysteem bij een overschrijding van het ter beschikking gestelde vermogen. Elia heeft ook zijn voorstel toegelicht inzake het tarief van het reactieve vermogen.

Een vertegenwoordiger van FEBEG vraagt waarom de geografische scope van de benchmark voor de injectietarieven niet veranderd is. Volgens Elia zijn er diverse scenario's en criteria om een benchmark uit te voeren. Elia heeft bij zijn analyse ook rekening gehouden met andere geografische scopes dan de NWE-landen. Volgens een vertegenwoordiger van FEBEG heeft deze benchmark geen rekening gehouden met de kostprijs van de invoercapaciteit op de grenzen, die dispatching- en reserveringskosten met zich meebrengt. Deze kosten hebben een impact op de 'merit order' van de injectiekosten binnen de CWE-zone en die ingecaluleerd hadden moeten worden. De Voorzitter van de Users' Group benadrukt dat het hof van beroep twee heel duidelijke beslissingen heeft genomen over dit punt, die Elia opvolgt.

Elia antwoordt aan de heer Bécrot dat de correctieregel bij een activering op vraag van Elia, die van toepassing zou zijn voor de jaarlijkse piek, ook toegepast zou moeten worden voor de meting van het reactieve vermogen.

Een vertegenwoordiger van FEBEG merkt op dat de tarieven eind december gepubliceerd zullen worden volgens de planning van het tariefdossier en vraagt welke publiciteit Elia daaraan zal geven. Elia herhaalt dat er niets bekendgemaakt kan worden voor de formele goedkeuring van de CREG en dat het aan de regulator is om publiciteit te geven aan of ondersteunende maatregelen te voorzien voor zijn beslissing. De nieuwe tarieven doen ingaan vanaf februari 2016 is ook geen realistische oplossing want dat zou achteraf correctieproblemen opleveren wegens de wijziging in de tariefstructuur. De nieuwe structuur wordt bepaald door de tariefmethodologie die van kracht wordt op 1 januari 2016.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC zou zo snel mogelijk een marge willen zien, zelfs een ruwe schatting louter als indicatie, van de omvang van de tarieven voor de volgende tariefperiode zodat de klanten hun budget kunnen opstellen. Hij herhaalt dat dit probleem zich sinds de start van de vastlegging van de tarieven voordoet en dat de wet of de goedkeuringsprocedure van de tarieven op dit punt aangepast zou moeten worden zodat de beslissing over de goedkeuring van de tarieven ten laatste half november genomen wordt. De vertegenwoordiger van FEBEG stelt voor om de goedkeuringsprocedure in twee fasen te laten verlopen, waarbij eerst de tariefstructuur en dan de bedragen worden vastgelegd. Elia benadrukt dat de tariefmethodologie nu precies zo werkt en de structuur en de tariefvoorwaarden vastlegt.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC stelt voor dat de Users' Group hierover een officiële brief stuurt naar de CREG met de vraag om te bevestigen welke tariefstructuur toegepast zal worden vanaf begin 2016. Volgens de vertegenwoordiger van FEBEG is de wijziging van een tariefstructuur veel ingrijpender dan de wijziging van de cijfers zelf. De technische afdelingen van de leveranciers zouden kunnen anticiperen op de nieuwe tarieven zodra de tariefstructuur vastligt.

De Voorzitter van de Users' Group begrijpt de bezorgdheid en zegt dat we tegen 8 oktober een beeld zouden moeten hebben van de tariefstructuur aangezien de CREG voor deze datum een beslissing zou moeten nemen over het tariefdossier. Bij een weigering zou deze beslissing gaan over de cijfers van de tarieven en niet over de tariefstructuur die wordt vastgelegd in de tariefmethodologie. Hij herinnert eraan dat de structuur sinds begin april 2015 bekend is aangezien Elia de matrix van de tarieven heeft bekendgemaakt tijdens de consultatie over de evoluties van de tariefbestanddelen. Hij stelt voor om deze bezorgdheden van de markspelers door te geven aan de CREG en dit punt in september opnieuw te bespreken in de Users' Group. In dit opzicht willen de vertegenwoordigers van FEBEG en FEBELIEC dat er zo snel mogelijk een officieel standpunt wordt ingenomen ten opzichte van de CREG met de steun van de Users' Group.

Vervolgens herhaalt de heer Bécrot dat het systeem voor de berekening van de verliezen door de met de opvolging van de afname belaste ARP's tot discriminatie leidt bij lokale producties aangezien de verliezen niet gecompenseerd worden zodra er twee verschillende ARP's actief zijn voor deze klant. Als de verliescoëfficiënt in natura behouden blijft, zouden we ons moeten baseren op de afgenomen netto-energie voor de site in zijn geheel.

Bovendien hebben WKK-eenheden tot nu toe een lager tarief voor onderschreven hulpvermogen, dat gebruikt wordt bij onderhoud en gebaseerd is op het principe dat de uitschakeling van een eenheid veel impact heeft op het lokale net, maar een lichtere impact op het hoger liggende net. De heer Bécrot herhaalt het voorstel van GABE om de vermogenspieken niet op te nemen in de jaarlijkse piek, voor een bepaald aantal uren, om zo een optimaal onderhoudsbeheer voor deze eenheden niet te bestraffen. Elia benadrukt dat dit probleem opgelost kan worden met het mechanisme om de 10 hoogste pieken in de loop van de maand te corrigeren, dat toegepast wordt op de tarieven voor jaarlijkse en maandelijkse pieken en de overschrijdingen van het ter beschikking gestelde vermogen.

Hij haalt een laatste probleem aan: de industriële consument die een ondersteunende dienst of SDR levert, verlaagt de productie van zijn fabriek gedurende deze activering maar moet dit achteraf inhalen, wat leidt tot een overconsumptie van elektriciteit tijdens deze andere uren, waardoor zijn maandelijkse en jaarlijkse consumptiepieken zullen stijgen en zo ook zijn transportkosten. Een offerte voor enkele maanden zal bestraft worden door de integratie van de hogere transportkosten gedurende een jaar. Elia herhaalt dat dit een industriële keuze is en dat elke offerte een weerspiegeling moet zijn van de kostprijs voor de leverancier van de offerte. De voorzitter van de WG Belgian Grid zegt nog dat Elia in zijn tariefdossier een correctieregel voorstelt in geval van een activering op vraag van Elia om de jaarlijkse en maandelijkse pieken te vermijden die eventueel zouden ontstaan tijdens deze activering.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC zegt dat het aspect van het beheer van de vraag niet echt ingecalculeerd wordt in de 30 % van de jaarlijkse piekperiode. De periode werd verbeterd na de consultatie, maar dit is nog niet voldoende. De vertegenwoordiger van FEBELIEC besluit dat hij op bepaalde punten tevreden is over de evoluties van het tariefvoorstel van Elia, dat rekening heeft gehouden met de resultaten van de publieke consultatie. In dit opzicht betreurt hij dat de consultatie

bestemd is voor de 'elektriciteitsbedrijven' en dat de consumenten hier geen deel van uitmaken. De Voorzitter van de Users' Group bevestigt in dit opzicht dat Elia gekozen heeft voor een ruimere interpretatie van dit begrip om rekening te houden met alle spelers op de elektriciteitsmarkt.

7. Wijzigingen van de ARP- en toegangscontracten - Raadplegingen

Elia geeft de stand van zaken van de lopende wijzigingen in de ARP- en toegangscontracten (zie presentatie 'Wijzigingen van de Elia-contracten: ARP-contract - Stand van zaken; Toegangscontract'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/RHQ7USH96T.pdf). Van eind juni tot 28 juli werd er een formele raadpleging gehouden over de wijzigingen aan het ARP-contract. Deze wijzigingen zijn nodig om rekening te houden met diverse ontwikkelingen: de toekomstige 'Europese Harmonized Auction Rules' zullen een grote impact hebben op de toewijzingen van capaciteit op de grenzen en de nominaties ervan; het aantal grenzen met de Belgische regelzone zal vanaf 2016 toenemen. Het ARP-contract moet ook overeenstemmen met de Werkingsregels van de strategische reserve opgelegd voor de winter van 2015-2016.

Wat het toegangscontract betreft, dit moet afgestemd worden op de evoluties van de tariefbestanddelen vastgelegd in de tariefmethodologie van de CREG. Tegelijkertijd stelt Elia voor om de aanduiding van de toegangshouder en van de toegangsverantwoordelijke(n) te verduidelijken, met vermelding van de plaats van de netgebruiker in de toegang tot het Elia-net. Elia wijst op de ontwikkeling van de rol van toegangshouder en de ruimere plaats die de netgebruiker inneemt. Om daar rekening mee te houden zouden we elke gebruiker van het Elia-net systematisch een toegangscontract kunnen laten ondertekenen bij het begin van de indienststelling van zijn aansluitingsinstallaties, als toegangshouder, waarbij hem de mogelijkheid wordt gelaten om een derde aan te duiden als toegangshouder, ofwel onmiddellijk ofwel later. We zouden ook de mogelijkheid kunnen voorzien dat elke Elia-netgebruiker zijn eigen toegangshouder is om de resterende taken van de toegangshouder uit te voeren.

Volgens de heer Bécret zijn bijlagen 12 en 13, die de netgebruiker de mogelijkheid bieden om een mandaat te verlenen aan de toegangshouder of aan de ARP om de aanduiding zelf uit te voeren, overbodig en kunnen die geschrapt worden. De bijlagen 2 en 3 zijn wel nog relevant. Het zou nuttig zijn dat de netgebruiker het toegangscontract ondertekent, want zo draagt hij de verantwoordelijkheid en ontstaat er een rechtstreekse relatie tussen hem en de beheerder van het net waarop hij is aangesloten.

De heer Bécret zegt dat de ondertekenaar van het CIPU-contract, volgens hem, ook de netgebruiker zou moeten zijn in plaats van de ARP die de productie-eenheid opvolgt zoals dat nu voorzien is in het technisch reglement. We stellen vast dat het beheerscontract van diverse WKK-eenheden die werden opgestart voor de vrijmaking bijna afloopt en dat die binnenkort van ARP zouden kunnen veranderen. De netgebruiker die eigenaar en beheerder is van de CIPU-productie-eenheid is echter de aangewezen persoon om dit CIPU-contract te tekenen. We zouden de aanpassing van het technisch reglement om de netcodes om te zetten moeten aangrijpen om deze regel aan te passen.

Elia gaat half augustus van start met de formele consultatie over de wijzigingen aan het toegangscontract. Deze consultatie duurt tot 14 september. Op de vraag van de vertegenwoordiger van FEBELIEC verduidelijkt Elia dat in de planning van de wijzigingen aan het toegangscontract rekening wordt gehouden met de goedkeuringsprocedure van de tarieven en de formele goedkeuringsprocessen van het

contract door drie regulatoren, te meer omdat de meeste voorgestelde tariefwijzigingen voortvloeien uit de tariefmethodologie en niet uit het tariefdossier zelf.

8. Capacity Remuneration Mechanism - Bijdrage van Elia aan de consultatie van de CREG

Elia presenteert de bedenkingen van Elia in het kader van de publieke consultatie van de CREG omtrent de maatregelen die moeten worden genomen om de toereikende van conventionele productiemiddelen van elektriciteit in België te waarborgen (zie presentatie 'Capacity Remuneration Mechanisms (CRM) - Elia contribution to the CREG consultation'; http://publications.elia.be/upload/UG_upload/6QP0TAOM75.pdf). Elia heeft geantwoord op deze consultatie van de CREG en besliste om volledig transparant te zijn door deze bijdrage aan de marktspelers te bezorgen via de website van Elia en door deze aan de Users' Group te presenteren (<http://www.elia.be/nl/users-group/Publieke-consultatie/Elia-s-antwoord-op-consultatie-CREG>).

De vertegenwoordigers van FEBELIEC en BDRA wijzen op de bestaande links tussen de mechanismen van de strategische reserve en de CRM's, vooral de noodzaak om het exacte volume van de strategische reserve te kennen als we willen overschakelen op een CRM. De Voorzitter van de Users' Group zegt dat de strategische reserve bedoeld is als tijdelijke maatregel die minder dan 100 uur per jaar geactiveerd wordt, terwijl Elia van mening is dat er nood is aan bijkomende productie-eenheden en 'demand respons' om de omvang van pieken in de vraag te beperken. Hij betwist de opmerking van de vertegenwoordiger van FEBELIEC dat het bestaan van de strategische reserve leidt tot een beperking van het potentieel volume van 'demand respons' aangezien de strategische reserve wordt geactiveerd tegen een aantrekkelijke prijs van € 3.000/MWh.

De vertegenwoordiger van FEBELIEC benadrukt dat mechanismen zoals strategische reserve of CRM een inwerking kunnen hebben op de vrijgemaakte markt. Het lijkt hem voorbarig om een CRM in te voeren zolang de strategische reserve en het beheer van de vraag niet gestabiliseerd zijn. Hij vindt dat het huidige design van de markt nauwer aansluit bij de behoeften van de ARP's en bij een Europese markt dan bij de behoeften van de in België gevestigde lokale producenten. We moeten kiezen tussen de mogelijke modellen en die doen werken om de uiteindelijke kostprijs te beperken die doorberekend wordt aan de consumenten. De Voorzitter van de Users' Group volgt deze logica en bevestigt dat elk CRM-model gecreëerd en toegepast moet worden op basis van strikte criteria.

Een vertegenwoordiger van FEBEG zegt dat de 'energy-only'-markt het moeilijk heeft omdat de producenten geen duidelijke en stabiele investeringssignalen krijgen. Bovendien baseren ze zich op gemiddelde winters (P50) en het eventuele signaal van een 'scarcity rent' bij een piek en niet op extreme vooruitzichten (P95) zoals Elia, dat de bij wet vastgelegde LOLE moet waarborgen. De 'forward'-prijzen zijn een weerspiegeling van de consumptieramingen in de gemiddelde portefeuille van de ARP's en niet van de mogelijke extremen. Volgens een vertegenwoordiger van FEBEG zou een specifiek CRM voor België deze moeilijkheden helemaal niet oplossen. Alle investeringsparameters van de sector zouden verduidelijkt moeten worden, van kernenergie tot opslag en beheer van de vraag. Een CRM kan pas functioneren als we heel veel aandacht besteden aan al deze criteria, aan de opgelopen kosten, aan de omvang van de gewenste bevoorradingszekerheid, aan de gekozen gecentraliseerde of gedecentraliseerde methode...

De heer Bécret herhaalt dat het in te voeren model bij de vrijmaking van de elektriciteitssector eenvoudig te definiëren leek, in tegenstelling tot de huidige situatie die veel onzekerheden inhoudt. Om een CRM in te voeren, moeten alle criteria

realistisch en nauwkeurig overwogen worden, vooral met betrekking tot de geografische scope, de te kiezen technologieën (zoals opslag, beheer van de vraag, productie...) en de potentiële duur van het CRM. Hij benadrukt in het algemeen dat een CRM complex is en vraagt zich af hoe een CRM efficiënt zou kunnen zijn in de Belgische context. Diverse leden zijn het eens met dit punt.

Elia legt uit aan de vertegenwoordiger van BDRA dat de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen geen deel zou mogen uitmaken van een CRM omdat het CRM bedoeld is om problemen met pieken op te lossen. De vertegenwoordiger van BDRA zegt dat het beheer van de vraag competitief is als we het hebben over minder dan 100 uur per jaar. De fundamentele kwestie is welk risico we bereid zijn te nemen in België ten opzichte van de beschikbare capaciteit en dan bij die beslissing te blijven. In dat opzicht laat de heer Bécrot weten dat er een nauwkeurige evaluatie gemaakt moet worden van het volume van de vraag en de behoefte aan een CRM dat in feite betaald wordt door de consumenten, terwijl die er op dat moment voor hadden kunnen kiezen om niet te verbruiken. We moeten een onderscheid maken tussen de basistoelvoer en het CRM om extreme situaties op te vangen. Volgens de vertegenwoordiger van FEBELIEC zouden we de markt grondig moeten herreguleren om rekening te houden met de kosten van de producenten en de last die wordt gedragen door de consumenten, inclusief de investeringen die deze laatsten gedaan zouden kunnen hebben om hun vraag te beheren.

De vertegenwoordiger van EDORA stelt voor om eerst na te gaan wat er helemaal niet werkt op de huidige markt en de huidige tools en signalen te benutten in plaats van ons op een CRM te storten. Hij denkt vooral aan het feit dat er productie-eenheden op de markt zijn bijgekomen na de bekendmaking van enorm hoge volumes voor de behoeften van de strategische reserve. De vertegenwoordigster van ODE-VWEA is ook voorstander van deze aanpak en pleit voor de uitwerking van een globale visie die rekening houdt met alle aspecten om zo de eventuele behoefte aan een CRM duidelijk te evalueren zonder overhaast te werk te gaan. Een vertegenwoordiger van FEBEG benadrukt dat de visie 20 jaar moet vooruitkijken en rekening moet houden met de producten op korte en lange termijn; we moeten ook over een mix van technologieën beschikken om het algemene risico te beperken.

De Voorzitter van de Users' Group besluit hieruit dat het debat over het CRM in België inderdaad nog maar net begonnen is.

Diverse leden van de Users' Group hebben een ongemakkelijk gevoel bij het feit dat Elia heeft deelgenomen aan deze consultatie van de CREG en een gedetailleerde mening heeft gegeven over het te kiezen model. Elia zou volgens hen neutraal moeten blijven in dit debat. De Voorzitter van de Users' Group verduidelijkt dat Elia neutraal blijft en die neutraliteit ook heel belangrijk vindt. Elia geeft geen voorkeur aan het CRM boven de EOM-markt ('energy-only market'). De goede werking van de EOM moet absoluut versterkt worden, ongeacht de gekozen scenario's, zoals ook verduidelijkt werd op het Forum van Firenze. Toch moeten we rekening houden met het feit dat de EOM-markt, zoals die nu functioneert, onvoldoende lijkt en dat de strategische reserve onmisbaar blijkt. Dit onderwerp werd ook niet uitgebreid bestudeerd. Elia heeft dus geen standpunt, maar wilde bijdragen aan de consultatie van de CREG als speler in het domein van de bevoorradingszekerheid voor de Belgische regelzone.

Hij merkt op dat de leden van de Users' Group geen bespreking op gang willen brengen over het CRM en dat de minister zal beslissen op basis van diverse elementen, waaronder de studie van de CREG. In dit opzicht merkt de vertegenwoordiger van BDRA op dat de overheden een standpunt zouden moeten innemen op basis van de inbreng van alle marktspelers, ook de regulatoren en de consumenten. De vertegenwoordiger van de FOD Energie benadrukt dat de administratie een analyse maakt van het verslag van de CREG en van de reacties van de markt. De

vertegenwoordigers van de markt worden geïnterviewd, ook de consumenten, om een eigen visie op te bouwen en die bekend te maken aan de minister, die dan de taak heeft om alle initiatieven te nemen op dit vlak.

9. Ontbinding van GABE - Voorstel tot herziening van de ledenlijst

De Voorzitter van de Users' Group bedankt, in naam van de Users' Group en Elia, de heer Bécrot, de voormalige vertegenwoordiger van GABE hier aanwezig op de workshop, van harte voor al de jaren dat hij GABE vertegenwoordigd heeft bij Elia en in de Users' Group, alsook voor de uitstekende samenwerking met GABE op zeer veel vlakken. De heer Bécrot zegt dat de Users' Group een drijvende kracht is in de elektriciteitssector door diverse debatten te voeren over de organisatie van de elektriciteitsmarkt en benadrukt dat de technische aspecten van de elektriciteitssector van fundamenteel belang zijn in het design van de voorgestelde oplossingen.

Naar aanleiding van deze ontbinding herzielt de Users' Group de samenstelling van de Users' Group en verleent een derde mandaat aan FEBELIEC, dat rekening zal houden met de specifieke kenmerken van de in België aanwezige zelfproducenten. Het huishoudelijk reglement en de ledenlijsten zullen in die zin aangepast worden.

10. Compensatie in natura voor de verliezen - Percentages 2016

Elia herinnert aan de mededeling die verstuurd werd aan de ARP's en de Users' Group over de nieuwe coëfficiënten van 2016 voor de compensatie in natura voor de verliezen. Deze coëfficiënten sluiten aan bij die van 2015 en hebben slechts betrekking op twee periodes (peak en off/long-peak). De coëfficiënt voor de weekendperiode wordt geschrapt in 2016.

Datums van de volgende vergaderingen in 2015

- 24/09/2015
 - 10/12/2015
- Elia, Keizerslaan 20, lokaal 0.20, om 14.00 uur